

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An Episcopus, & Inquisitor hodiè possint absoluere haereticum. Cap. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

scopo, seu Prælo reseruat? affirmative respondeo cum Bonacin. de Censur. disp. 1. q. 3. p. un. 2. num. 6. & alijs, dummodo censura lata sit per statutum, vel per sententiam generalem: immo ab illis potest absolueri quilibet Confessarius alterius Diœcesis, si ibi non sint reseruatæ, ut dicit Coninch. de Sacram. disp. 14. dub. 16. nu. 258. & alij apud Dian. par. 5. tr. 9. ref. 8. Barbof. par. 3. all. 52 num. 15. Possenin. de offic. Curat. cap. 7. num. 49. secus si censura lata esset per sententiã particulare: quia tunc absolutio ratione causæ inchoatæ spectat ad Prælatum, qui censuram tulit, alioquin iurisdictionis confunderentur, Bonacin. loco cit. idemque dicendum, quando aliquis à Iudice citatus fuit pro causa, pro qua deinde fuit excommunicatus; quia tunc similiter ab eodem Iudice absolui debet eap. proposuisti de for. compet. Dian. d. par. 5. tr. 9. ref. 9. obicitat. Philipp. Fabr. de Censur. in 4. sent. dist. 25. quest. 1. disp. 4. cap. 8. nu. 243.

S P M M A R I V M.

- 1 Hereticus purò externus, qui mente non negat fidem non subicitur excommunicationi latae in bulla Cœna.
- 2 Hereticus tantum mentalis à quolibet Confessario absolui potest.
- 3 Episcopus, & Inquisitor in foro exteriori absolueri possunt hæreticos.
- 4 In foro conscientie non potest

Episcopus, aut Inquisitor absolueri ab hæresi, neque ab alijs casibus eam occultis contentis in bulla Cœna: limitatur n. 5.

6 Privilegia, quibus Superiores Regulares poterant absolueri ab hæresi, & alijs casibus in bulla cœna comprehensis hodie sunt reuocata.

7 Quam pœnam incurrat absolvens à casibus reseruat in bulla Cœna.

8 An possit Episcopus absolueri in alijs casibus occultis reseruat Summo Pontifici in alia lege, seu constitutione.

9 Decreta generalis Concilij videtur continere vim clausule derogatorie ad alia decreta posteriora contraria.

10 An possit Episcopus dispensare in irregularitate orta ex hæresi occulta exteriori.

C A P. IV.

An Episcopus, & Inquisitor hodie possint absolueri hæreticum.

IC non loquimur de hæretico putè externo, qui mente non negat fidem: neque de eo, qui omnino in-deliberatè, & absque vlla aduertentia exterius diceret hæresim: quia isti non subiciantur excommunicationi latae in bulla Cœna: cum verè hæretici non sint, ut d. Nau. in Man. cap. 11. nu. 27. vers. tertio peccat Grass. par. 1. lib. 2. c. 2. num.

num. 30. *Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 2. all. 40. num. 32. & seq. Dian. par. 1. tr. 5. ref. 1. & par. 4. tr. 4. ref. 240. neq. de heretico tantum mentali, quem constat posse absolui à quolibet Confessario; quia excommunicatio non incurritur ob actus merè internos, cum Ecclesia non iudicet de occultis* *et sicut tuis in fine de Simon. nisi hæresis mente concepta verbis, vel signis publicè, vel occultè sufficienter manifestetur ita, ut si quis tunc esset præsens, cognosceret, talem lapsum esse in hæresim* *Bonacin. de Censur. in partic. disp. 1. q. 2. pun. 2. nu. 2. & alij communiter.*

3 His notatis dico primò, quod Episcopus, & Inquisitor in foro exteriori possunt absoluerè hereticos à censuris contra eos latis, eosque gremio Ecclesiæ reconciliare *cap. ut officium de Heret. in 6. & ita tradunt DD. apud Barbos. d. all. 40. num. 36. Dian. par. 1. tr. 5. ref. 3. & par. 4. tr. 8. ref. 50. Bonacin. de Censur. disp. 2. q. 5. pun. 2. num. 11.*

4 Dico 2. quod in foro conscientie non potest Episcopus, aut Inquisitor absoluerè ab heresi, neque ab alijs casibus etiã occultis in bulla Cæne Domini comprehensis, quia ibi derogatur cuius Concilio, & per consequens derogatur etiã Tridentino; *6 ut censuit Sac. Congreg. Concilij, & declarauit Pius V. Greg. XIII. & Clemens VIII. ut referunt Nau. in man. cap. 27. num. 275. Garc. de Benef. par. 11. cap. 10. nu. 115. & seq. Megal. var. res. sol. to. 1.*

ref. 21. num. 6. Bonacin. de Censur. disp. 1. q. 3. pun. 2. nu. 1. vers. primo & disp. 2. q. 5. pun. 2. num. 11. Pias. in Prax. par. 2. cap. 2. num. 13. Ricci. in Prax. for. Eccles. par. 1. ref. 484. Barbos. par. 2. all. 40. num. 23. & seq. vbi etiam dicit, quod vltimam obtinuit, ut Episcopi à Summo Pontifice facultatem perant absoluerè prædictos hereticos, quam Pontificis nomine causa, cognita Domini Cardinales Inquisitores generales Urbis, & Orbis cõcedere solent confectis super ea re patentibus litteris, quamuis contrarium tam quoad Inquisitores, quam quoad Episcopos sentiat idem Nau. cons. 11. num. 1 de Priuil. & alij graues. DD. quos refert, & sequitur Di. par. 1. tr. 5. ref. 3. & par. 4. tr. 4. ref. 239. vbi dicit, Bullam Cæne solùm prohibere absolutionem heresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & ideo non derogare facultati Episcopis concessa per Conciliũ Tridentinũ, in quo est sermo de occultis.

5 Limita vbi adesset obseruantia in contrarium cum certa scientia Papæ: quia tunc Inquisitor, & Episcopus ab heresi, & alijs casibus occultis in d. bulla Cæne contentis possent absoluerè, *ut d. Garc. loco cit. nu. 121. Dian. par. 4. tr. 8. ref. 35.*

6 Priuilegia verò Superioribus regularibus concessa, quibus poterant absoluerè ab heresi, & alijs casibus in bulla Cæne cõtentis reuocauit Urbanus VIII. *sub die 17 Nouembris 1623. ut refert. Dian. p. 1. tr. 5. ref. 6. & p. 3. tr. 2. ref. 122.*

- 7 Sed queres, quatin penam incurrat absolvens à casibus reservatis in Bulla Cœnæ? Resp. quod incurrit excommunicationem ipso facto latâ in d. Bulla S. quod si forte, quæ non est reservata, quia ponitur post reservationem factam in S. precedenti: & ideo illa reservatio extenditur ad casus præcedentes, non verò ad hunc subsequentem *Nau. in man. cap. 27. num. 74. & alij apud Bonacin. de Censur. in part. disp. 1. q. 22. pun. 3. num. 8.* Vnde ab illa absolvi potest quilibet Confessorius iuxta cap. nuper. de Sent. excom. ad incurrendam autè hanc excommunicationem requiritur præsumptio, quæ dolum & scientiam importat: & ideo excusaret ignorantia, obliuio, vel inadvertentia *Vulp. in Prax. iudic. c. 4. num. 9. Bonacin. loco cit. num. 4.* secus esset, si Sacerdos absolueret prætextu privilegiorum à dictis casibus, & ab alijs comprehensis in decreto Sac. Congregationis apud *Quarant. in ver. casus reservati*: tunc enim incurreret excommunicationem Papæ reservatam in dicto decreto: quod procedit quoad Sacerdotes, tam seculares, quam Regulares per uniuersam Italiam extra Urbem degentes, *vt obseruat etiam Bonacin. loco cit. pun. 3. num. 9.*
- 8 Ad dunt nonnulli DD. neq. posse Episcopum absolvi in alijs casibus occultis in alia lege, seu cõstitutione per summum Pontificem reservatis, quasi illos absolute reservando censeatur derogare Concilio, & ita declarasse

Gregorium XIII. & Sac. Congregationem refert Garc. d. par. 1. n. cap. 10. num. 122. & seq. Vulp. in Prax. iudic. for. Eccles. c. 35. nu. 33. in fin. hoc tamen intelligendum est, quando in reservatione apposita esset clausula sufficienter exprimens derogationem Concilij Tridentini, vt d. Dian. par. 7. tr. 2. res. 20: ubi citat Bonacin. de Censur. disp. 1. q. 3. pun. 2. n. 1. Mazuchel. in tract. de Casib. refer. disp. 2. cap. 2. diffi. 1. num. 24. Peregrin. in tract. de duell. q. 33. nu. 5. Boss. de Iubil. sect. 1. cas. 10. S. 5. num. 249. Gauant. in Man. Episc. ver. absolutio nu. 4. Suard. de Pœnit. disp. 30. sect. 2. num. 12. & seq. decreta enim Concilij generalis ita matura deliberatione sancita sunt, vt videantur continere vim clausulæ derogatoriæ ad alia decreta posteriora contraria, nisi de illis specificam faciant mentionem cap. ex parte ubi glos. in ver. nulla mentio de Cap. Monac. cap. nonnulli ubi etiam glos. in ver. fecerunt mentionem de Rescript. vel saltem constet, Papam derogare voluisse, vt dixit Rot. decis. 601. nu. 3. coram. Card. Gualer.

10 An verò Episcopus possit virtute Concilij Tridentini *sesi. 4. c. 6.* dispensare in irregularitate orta ex hæresi occulta exteriori? affirmat *Garc. de Benef. par. 11. cap. 10. numer. 86. Filliuc. in 97. mor. tom. 1. tr. 20. cap. 9. n. 246.* quos refert *Dian. par. 1. tr. 15. res. 24. & alij apud Barbos. d. p. 2. all. 39. num. 44. vers. Duodecimò: quia in Bulla Cœnæ solum fit mentio*

tio de reuocatione facultatis absolueudi, non verò de dispensatione; & ideo cum sint res distincte, non est facienda extensio de vna ad aliam, vt obseruat Bonacin. de Censur. disp. 7. q. 3. pu. 7. num. 14: vbi etiam dicit, Episcopum posse in tali casu dispensare tam circa vsum ordinum susceptorum, quam circa susceptionem ipsorum ordinum, quãdiu delictum est occultum: obtentam tamen prius à Summo Pontifice absolutionem ab excommunicatione, Dian. par. 7. tr. 2. ref. 251

Notandum tamen est, quod quæcunque gratia facta hæreticis, vel de hæresi suspectis, vel hæresim abiurantibus nunquam se extendit ad potestatem audiendi cõfessiones secularium. ex Decreto Pauli IV. apud Barbof. loco cit.

S V M M A R I V M.

1. Episcopus absolvere potest ab excommunicatione percussorem clericum, quando percussio est leuis.
2. Quæ dicatur leuis, & quæ grauis percussio.
3. Iniuria, quæ ex se sunt leuis, aliquando ex circumstantijs graues fiunt.
4. An Episcopus absolvere possit Iudicem laicum, vel eius Apparitores percutientes clericum.
5. Iudex laicus remittens clericum ad Iudicem ecclesiasticum cum ignominia, incidit in excommunicationem cap. si quis suadente.
6. In dubio percussio, seu iniu-

ria censenda est grauis.

7. An Superiores regulares absolvere possint suos subditos ab huiusmodi excommunicatione.
8. Moniales ab Episcopo absoluntur, etiam si percussio sit grauis.
9. An Prælati Episcopis inferiores habentes iurisdictionem quasi Episcopalem possint ab hac excommunicatione absolvere.
10. Percussio, quæ in se est grauis, aliquando fit leuis ad effectum vt Episcopus possit absolvere, & in quibus casibus id procedat.
11. An iniuria, quæ in se est leuis, fiat grauis ratione loci publici.
12. An Episcopus possit absolvere ab excommunicatione huiusmodi contracta ab percussione grauem, quando delictum est occultum.
13. An possit Iudex eiusmodi absolutionem acceptare pro foro externo.
14. An publicus Clericus percussor sit statim vitandus ante sententiam.
15. An à sententia declaratoria excommunicationis detur appellatio quoad effectum suspensionis.
16. An si excommunicatus ante declaratoriam compareat humiliter petens absolutionem, sit statim absolendus.
17. Quid seruandum sit, si excommunicatus esset absolendus à Papa.